

Odyssee 21

- [1] τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
[2] κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
[3] τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολίων τε σίδηρον
[4] ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
[5] κλίμακα δ' ὕψηλὴν προσεβήσето οἷο δόμοιο,
[6] εἶλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
[7] καλὴν χρυσεῖην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
[8] βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
[9] ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
[10] χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
[11] ἔνθα δὲ τόξον κεῖτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη
[12] ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοί,
[13] δῶρα τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
[14] Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
[15] τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν
[16] οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
[17] ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
[18] μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
[19] νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
[20] τῶν ἔνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
[21] παιδνὸς ἑών· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
[22] Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο
[23] δῶδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
[24] αἶ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο,
[25] ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,
[26] φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων,
[27] ὅς μιν ξεῖνον ἑόντα κατέκτανεν ὦ ἐνὶ οἴκῳ,
[28] σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσασ' οὐδὲ τράπεζαν,
[29] τὴν ἦν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν,
[30] ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
[31] τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
[32] τὸ πρὶν μὲν ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
[33] κάλλιπ' ἀποθυήσκων ἐν δώμασιν ὕψηλοῖσι.
[34] τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὅξυ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
[35] ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζῃ
[36] γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
[37] Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
[38] ὅς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐ ποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
[39] ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
[40] ἥρεϊτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνηῆμα ξείνοιο φίλοιο
[41] κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
[42] ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
[43] οὐδὸν τε δρύϊνον προσεβήσето, τὸν ποτε τέκτων
[44] ἔξασεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,
[45] ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς,
[46] αὐτίκ' ἄρ' ἢ γ' ἰμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
[47] ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
[48] ἅντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν ἡύτε ταῦρος
[49] βοσκομένος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα

[50] πληγέντα κληίδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
[51] ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ· ἔνθα δὲ χηλοὶ
[52] ἔστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἴματ' ἔκειτο.
[53] ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον
[54] αὐτῷ γωρυτῷ, ὃς οἱ περίκειτο φαινός.
[55] ἐξομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
[56] κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.
[57] ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
[58] βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
[59] τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἡδὲ φάρετρήν
[60] ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοί.
[61] τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
[62] κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
[63] ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
[64] στή ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
[65] ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
[66] ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
[67] αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον·
[68] κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
[69] ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
[70] ἀνδρὸς ἀποικομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
[71] μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
[72] ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.
[73] ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον.
[74] θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θεῖοιο·
[75] ὃς δέ κε ῥηίτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι
[76] καὶ διοῖστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
[77] τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
[78] κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
[79] τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι οἴομαι ἐν περ ὀνείρῳ.
[80] ὥς φάτο, καὶ ῥ' Εὐμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν,
[81] τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολίον τε σίδηρον.
[82] δακρύσας δ' Εὐμαιος ἐδέξατο καὶ κατέθηκε·
[83] κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἶδε τόξον ἄνακτος.
[84] Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·
[85] νῆπιοι ἀγροῖῳται, ἐφημέρια φρονέοντες,
[86] ἃ δειλῷ, τί νυ δάκρυ κατείβετον ἡδὲ γυναικὶ
[87] θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον ἢ τε καὶ ἄλλως
[88] κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὦλεσ' ἀκοίτην.
[89] ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἡὲ θύραζε
[90] κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
[91] μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἄατον· οὐ γὰρ οἴω
[92] ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐύξοον ἐντανύεσθαι.
[93] οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
[94] οἶος Ὀδυσσεὺς ἔσκειν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὀπωπα,
[95] καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νῆπιος ἦα.
[96] ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
[97] νευρὴν ἐντανύειν διοῖστέυσειν τε σιδήρου.
[98] ἦτοι οἴστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
[99] ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, δν τότε ἀτίμα
[100] ἦμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὠρνευε πάντας ἐταίρους.
[101] τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο·

[102] ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
[103] μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
[104] ἄλλω ἅμ' ἔψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
[105] αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
[106] ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
[107] οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
[108] οὔτε Πύλου ἱερῆς οὔτ' Ἄργεος οὔτε Μυκῆνης·
[109] οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης οὔτ' ἠπειροιο μελαίνης·
[110] καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου
[111] ἀλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρέλκετε μηδ' ἔτι τόξου
[112] δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
[113] καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
[114] εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου,
[115] οὐ κέ μοι ἀχθυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
[116] λείποι ἅμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
[117] οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
[118] ἦ καὶ ἀπ' ὠμοῖν χλαῖναν θέτο φοινικέσσας
[119] ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὦμων.
[120] πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
[121] πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,
[122] ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
[123] ὥς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πώ ποτ' ὀπώπει.
[124] στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζε.
[125] τρις μὲν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
[126] τρις δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τό γε θυμῷ,
[127] νευρὴν ἐντανύειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
[128] καὶ νύ κε δὴ ἐτάνυσσε βίη τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
[129] ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένον περ.
[130] τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο·
[131] ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσομαι καὶ ἄκιυς,
[132] ἢ νεώτερός εἰμι καὶ οὐ πω χερσὶ πέποιθα
[133] ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη.
[134] ἀλλ' ἄγεθ', οἱ περ ἐμεῖο βίη προφερέστεροί ἐστε,
[135] τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
[136] ὥς εἰπὼν τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμαῖζε,
[137] κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
[138] αὐτοῦ δ' ὥκῃ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
[139] ἃς δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
[140] τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
[141] ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταῖροι,
[142] ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἶνοχοεύει.
[143] ὥς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
[144] Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Ἥνοπος υἱός,
[145] ὃ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
[146] ἵξε μυχοίτατος αἰεὶ· ἀτασθαλῖαι δὲ οἱ οἶω
[147] ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστῆρεσσιν·
[148] ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὥκῃ.
[149] στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζεν,
[150] οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
[151] ἀτρίπτους ἀπαλὰς· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
[152] ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
[153] πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει

[154] θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἡ πολὺ φέρτερόν ἐστι
[155] τεθνάμεν ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐ θ' ἔνεκ' αἰεὶ
[156] ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα.
[157] νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἡδὲ μενοινᾷ
[158] γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παράκοιτιν.
[159] αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται ἡδὲ ἵδεται,
[160] ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων ἐϋπέπλων
[161] μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
[162] γῆμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
[163] ὥς ἄρ' ἐφώνησεν καὶ ἀπὸ ἔο τόξον ἔθηκε,
[164] κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
[165] αὐτοῦ δ' ὥκῃ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
[166] ἅψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἐνθεν ἀνέστη.
[167] Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
[168] Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
[169] δεινόν τ' ἀργαλέον τε, νεμεσσωμαι δέ τ' ἀκούων
[170] εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαθήσει
[171] θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
[172] οὐ γὰρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
[173] οἶόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ ὀϊστῶν·
[174] ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
[175] ὥς φάτο, καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
[176] ἄγρει δὴ, πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
[177] παρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
[178] ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
[179] ὄφρα νέοι θάλπουντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
[180] τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
[181] ὥς φάθ', ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ,
[182] παρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
[183] ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
[184] τῷ ῥα νέοι θάλπουντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
[185] ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
[186] Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
[187] ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
[188] τῷ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω
[189] βουκόλος ἡδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
[190] ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
[191] ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἡδὲ καὶ αὐλῆς,
[192] φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι·
[193] βουκόλε καὶ σύ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
[194] ἢ αὐτὸς κεῦθω φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
[195] ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
[196] ὧδε μάλ' ἐξαπίνης καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκαι
[197] ἢ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ' ἢ Ὀδυσῆϊ
[198] εἵπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
[199] τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
[200] Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσεται ἐέλδωρ,
[201] ὥς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
[202] γνοίης χ' οἴη ἐμῇ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.
[203] ὥς δ' αὖτως Εὐμαιὸς ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι
[204] νοστήσai Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
[205] αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,

[206] ἐξαυτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
[207] ἔνδον μὲν δὴ ὁδ' αὐτὸς ἐγώ, κακὰ πολλὰ μογήσας
[208] ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
[209] γινώσκω δ' ὡς σφῶϊν ἐλδομένοισιν ἰκάνω
[210] οἴοισι δμῶων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα
[211] εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι.
[212] σφῶϊν δ', ὡς ἔσεται περ, ἀληθείην καταλέξω.
[213] εἴ χ' ὑπ' ἔμοιγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
[214] ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ' ὀπάσσω
[215] οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
[216] Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
[217] εἰ δ' ἄγε δῆ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δεῖξω,
[218] ὄφρα μ' ἐὺ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
[219] οὐλήν, τήν ποτέ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
[220] Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
[221] ὡς εἰπὼν ῥά κεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
[222] τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
[223] κλαῖον ἄρ' ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι χεῖρε βαλόντε,
[224] καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους
[225] ὡς δ' αὐτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
[226] καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἡέλιοιο,
[227] εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε·
[228] παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μὴ τις ἴδῃται
[229] ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.
[230] ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴδ' ἅμα πάντες,
[231] πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
[232] ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
[233] οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βῖον ἠδὲ φαρέτρην·
[234] ἀλλὰ σύ, δι' Εὐμαίε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον
[235] ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι, εἰπεῖν δὲ γυναιξὶ
[236] κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
[237] ἣν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
[238] ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι θύραζε
[239] προβλῶσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
[240] σοὶ δέ, Φιλοίτιε διῆ, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
[241] κληῖσαι κληῖδι, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἱῆλαι.
[242] ὡς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
[243] ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη·
[244] ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἵτην θεοῦ Ὀδυσῆος.
[245] Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
[246] θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὡς
[247] ἐντανύσαι δύνάτο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
[248] ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἕκ τ' ὀνόμαζεν·
[249] ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
[250] οὐ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
[251] εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιίδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
[252] ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·
[253] ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
[254] ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
[255] τόξον· ἐλεγχεῖν δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
[256] τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
[257] Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.

[258] νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
[259] ἀγνὴ· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ' ἀλλὰ ἔκηλοι
[260] κάτθετ'· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἰ κ' εἰῶμεν ἅπαντας
[261] ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶω,
[262] ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
[263] ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
[264] ὄφρα σπείσαντες καταθείμεν ἀγκύλα τόξα·
[265] ἥῳθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
[266] αἶγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
[267] ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ
[268] τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
[269] ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
[270] τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
[271] κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
[272] νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
[273] οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
[274] τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
[275] κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγκλειτῆς βασιλείης·
[276] ὄφρ' εἵπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
[277] Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
[278] λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε,
[279] νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
[280] ἥῳθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ὧ κ' ἐθέλησιν.
[281] ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐύξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
[282] χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
[283] ἶς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
[284] ἧ ἥδη μοι ὄλεσσεν ἄλῃ τ' ἀκομιστὴ τέ.
[285] ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
[286] δέισαντες μὴ τόξον ἐύξοον ἐντανύσειεν.
[287] Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
[288] ἄ δειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί·
[289] οὐκ ἀγαπᾷς δ' ἔκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
[290] δαίνυσσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδαι, αὐτὰρ ἀκούεις
[291] μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος οὐδέ τις ἄλλος
[292] ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
[293] οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
[294] βλάπτει, ὅς ἄν μιν χανδὸν ἔλῃ μῆδ' αἴσιμα πίνῃ.
[295] οἶνος καὶ Κένταυρον, ἀγκλυτὸν Εὐρυτίωνα,
[296] ἄσας ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
[297] ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσεν οἶνω,
[298] μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
[299] ἥρως δ' ἄχος εἶλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
[300] ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλεῖ χαλκῷ
[301] ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ φρεσὶν ἦσιν ἀσθεὶς
[302] ἦεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
[303] ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
[304] οἳ δ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὗρετο οἶνοβαρείων.
[305] ὡς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
[306] ἐντανύσης· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
[307] ἡμετέρῳ ἐνὶ δῆμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
[308] εἰς Ἔχeton βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
[309] πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὐ τι σωσέαι· ἀλλὰ ἔκηλος

[310] πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
[311] τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
[312] Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
[313] ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται·
[314] ἔλπεαι, αἶ χ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
[315] ἐντανύσῃ χερσὶν τε βίῃφί τε ἥφι πιθήσας,
[316] οἴκαδ' ἐμ' ἄξεσθαι καὶ ἐὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν
[317] οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε·
[318] μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
[319] ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε.
[320] τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ἤυδα·
[321] κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
[322] οὐ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
[323] ἀλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν,
[324] μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
[325] ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
[326] μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐύξοον ἐντανύουσιν·
[327] ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
[328] ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
[329] ὥς ἐρέουσ', ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
[330] τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
[331] Εὐρύμαχ', οὐ πως ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
[332] ἔμμεναι οἱ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
[333] ἀνδρὸς ἀριστῆρος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεςθε
[334] οὗτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἡδ' εὐπηγής,
[335] πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχεται ἔμμεναι υἱός.
[336] ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐύξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
[337] ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
[338] εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δῶν δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
[339] ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
[340] δώσω δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
[341] καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
[342] πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
[343] τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
[344] μήτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὐ τις ἐμεῖο
[345] κρείσσω, ὧ κ' ἐθέλω, δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
[346] οὐθ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
[347] οὐθ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβότοιο·
[348] τῶν οὐ τίς μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἶ κ' ἐθέλωμι
[349] καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
[350] ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
[351] ἱστὸν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
[352] ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἀνδρεσσὶ μελήσει
[353] πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
[354] ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἴκόνδε βεβήκει·
[355] παῖδός γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
[356] ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
[357] κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
[358] ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
[359] αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὕφορβος·
[360] μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
[361] ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·

[362] πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 [363] πλαγκτέ τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
 [364] οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὐς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
 [365] ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 [366] ὧς φάσαν, αὐτὰρ, ὁ θῆκε φέρων αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ,
 [367] δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
 [368] Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
 [369] ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις
 [370] μή σε καὶ ὀπλότερός περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι,
 [371] βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
 [372] αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασι,
 [373] μνηστήρων χερσὶν τε βίηφί τε φέρτερος εἶην·
 wärellich·
 [374] τῷ κε τάχα στυγερώς τιν' ἐγὼ πέμπμαιμι νέεσθαι
 [375] ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
 [376] ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασσαν
 [377] μνηστήρες, καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
 [378] Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
 [379] ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαίφρονι θῆκε παραστάς.
 [380] ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 [381] Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
 [382] κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
 [383] ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 [384] ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
 [385] προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
 [386] ὧς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
 [387] κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιετάοντων.
 [388] σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
 [389] κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
 [390] κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
 [391] βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἦϊεν αὐτός·
 [392] ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 [393] εἰσορώων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
 [394] πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 [395] μὴ κέρα ἵπες ἔδοιεν ἀποικομένοιο ἄνακτος.
 [396] ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 [397] ἦ τις θηητῆρ καὶ ἐπὶ κλοπος ἔπλετο τόξων·
 [398] ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται
 [399] ἢ ὁ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὧς ἐνὶ χερσὶ
 [400] νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
 [401] ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 [402] αἶ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν
 [403] ὧς οὐτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
 [404] ὧς ἄρ' ἔφην μνηστήρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 [405] αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἶδε πάντῃ,
 [406] ὧς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ αἰοιδῆς
 [407] ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδῇν,
 [408] ἄψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἴός,
 [409] ὧς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 [410] δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
 [411] ἢ δ' ὑπὸ καλὸν ἔεισε, χελιδόνι εἰκέλῃ αὐδῇν.
 [412] μνηστήρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς

[413] ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων·
[414] γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
[415] ὅττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω·
[416] εἶλετο δ' ὦκὺν οἷστόν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
[417] γυμνός· τοῖ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαρέτρῃς
[418] κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
[419] τόν ρ' ἐπὶ πῆχει ἑλὼν εἶλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
[420] αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἷστόν
[421] ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
[422] πρώτης στείλειῃς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
[423] ἰὸς χαλκοβαρῆς· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπε·
[424] Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
[425] ἤμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον οὐδέ τι τόξον
[426] δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
[427] οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
[428] νῦν δ' ὦρῃ καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
[429] ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
[430] μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
[431] ἦ καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
[432] Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
[433] ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλῃν βάλεν ἔγχεϊ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
[434] παρ θρόνον εἰστήκει κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.